

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Pertama

Sidang Akademik 1996/97

Oktober /November 1996

KAA 431/3 - Kaedah Elektroanalisis

Masa : (3 Jam)

Jawab sebarang LIMA soalan.

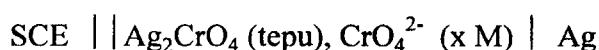
Hanya LIMA jawapan yang pertama sahaja akan diperiksa.

Jawab setiap soalan dalam buku jawapan yang baru

Kertas ini mengandungi TUJUH soalan semuanya dan lampiran. (11 muka surat).

[Maklumat-maklumat penting seperti jadual penurunan piawai , formula elektrokimia dan lain-lain dilampirkan bersama].

1. (a) (i) Sel berikut digunakan bagi penentuan pCrO₄ :

Kira pCrO₄ apabila keupayaan sel ialah 0.402 V.

- (ii) Simbol garisan dubel menegak di dalam sel di bahagian (i) di atas membawa erti titian garam. Jelaskan bagaimana titian garam boleh mengatasi masalah keupayaan simpangan cecair yang boleh memberikan ralat kepada bacaan keupayaan sel.

(12 markah)

- (b) Satu sampel racun serangga seberat 3.67 g diuraikan di dalam larutan asid dimana sebarang As(V) diturunkan kepada As(III). Ia kemudiannya dicairkan di dalam kelalang volumetri kepada 250 mL. Satu alikuot, 5 mL, di ambil dan dimasukkan ke dalam 125 mL larutan 0.05 M KI yang ditamparkan kepada pH 7. Pentitratan kulometri kemudiannya dilakukan menggunakan I_3^- melalui penjanaan elektro yang mengoksidakan arsenik kepada As(V). Proses ini memerlukan 287 saat pada arus 24.25 mA untuk mencapai takat akhir kanji-iodin. Kira peratus As_2O_3 di dalam racun serangga tersebut.

(9 markah)

- (c) Terangkan bagaimana lapisan ganda dua elektrik boleh mempengaruhi analisis voltametri. (6 markah)

4. (a) Sekiranya 300 mL , 0.1 M $CuSO_4$ dielektrolisikan menggunakan katod dengan keluasan permukaannya 250 cm^2 dan arus permulaan 5 A, berapa lamakah masa yang diperlukan bagi mengeluarkan 99.99 % kuprum daripada larutan tersebut ?

(7 markah)

- (b) Berdasarkan persamaan Cottrel dibawah, terbitkan persamaan Illkovic yang menjadi asas analisis kuantitatif untuk polarografi.

$$I_t = nFAC (D/\pi t)^{1/2}$$

n = bilangan elektron terlibat

F = pemalar Faraday , 96487 C

C = kepekatan analit, mmol/L

D = pekali pembauran, $\text{cm}^2 \text{ s}^{-1}$

t = masa, saat

(13 markah)

- (b) Satu analisis polarografi telah dilakukan bagi mencari kandungan pencemar plumbum (Pb) di dalam satu sampel logam zink (Zn). Sebanyak 9.440 g sampel Zn telah dilarutkan di dalam asid nitrik dan kemudiannya disejatkan hingga kering. Residu yang diperolehi di larutkan di dalam air dan larutan yang terhasil dicairkan tepat kepada 250 mL dengan larutan KCl agar kepekatan akhir KCl menjadi 1 M. Sebanyak 25 mL alikuot sampel ini bersama 5.00 mL alikuot larutan piawai 0.00968 M Cd (II) dipipetkan ke dalam sel polarografi. Polarogram yang diperolehi memberikan nisbah arus pembauran Pb(II) kepada Cd(II) sebagai 1.76. Polarogram larutan yang mengandungi 0.00532 M Pb(II) dan 0.00422 M Cd(II) memberikan nisbah arus pembauran 1.22. Kira peratus berat Pb di dalam sampel zink sekiranya nisbah pekali pembauran kedua-dua logam tersebut adalah 1.

(10 markah)

- (b) Satu proses elektrolisis industri memerlukan bahan mentah pada kos RM 1.00 per kilogram produk dan kos tenaga kerja dan kapital pada RM 5.00 per sel elektrolisis per hari (tidak bergantung samaada ada atau tidak produk yang terhasil). Keupayaan sel untuk i (arus) > 1 A ialah:

$$E = E_o + \beta \log i + iR$$

dimana $\beta = 1.0$ V , $R = 0.10 \Omega$ dan $E_o = 1.50$ V. Kos kuasa elektrik ialah RM 0.10 per kilowatt-jam.

- (i) Apakah nilai arus optimum per sel untuk kos minimum per kilogram produk ? Anggaplah 50 g produk dihasilkan per Faraday cas yang mengalir dan keberkesanan arus ialah 100% manakala loji beroperasi 24 jam sehari.
- (ii) Berapakah pengeluaran per sel per hari ?
- (iii) Berapakah kos per kilogram bahan mentah, kapital dan tenaga kerja dan tenaga elektrik ?
- (iv) Sekiranya kos per kilowatt-jam meningkat dua kali ganda , apakah nilai arus optimum ?
- (v) Apakah pula jadinya jumlah keseluruhan kos produk ?

(10 markah)

oooOOOooo

643

LAMPIRAN:**Jadual Berkala**

Kumpulan																					
I	II															III	IV	V	VI	VII	VIII
		1.0 H 1																			4.0 He 2
6.9 Li 3	9.0 Be 4	a = jisim atom relatif (<i>relative atomic mass</i>) X = simbol atom (<i>atomic symbol</i>) b = nombor atom (<i>atomic number</i>)														10.8 B 5	12.0 C 6	14.0 N 7	16.0 O 8	19.0 F 9	20.2 Ne 10
23.0 Na 11	24.3 Mg 12															27.0 Al 13	28.1 Si 14	31.0 P 15	32.1 S 16	35.5 Cl 17	39.9 Ar 18
39.1 K 19	40.1 Ca 20	45.0 Sc 21	47.9 Ti 22	50.9 V 23	52.0 Cr 24	54.9 Mn 25	55.8 Fe 26	58.9 Co 27	58.7 Ni 28	63.5 Cu 29	65.4 Zn 30	69.7 Ga 31	72.6 Ge 32	74.9 As 33	79.0 Se 34	79.9 Br 35	83.8 Kr 36				
85.5 Rb 37	87.6 Sr 38	88.9 Y 39	91.2 Zr 40	92.9 Nb 41	95.9 Mo 42	— Tc 43	101 Ru 44	103 Rh 45	106 Pd 46	108 Ag 47	112 Cd 48	115 In 49	119 Sn 50	122 Sb 51	128 Te 52	127 I 53	131 Xe 54				
133 Cs 55	137 Ba 56	La to Lu 72	178 Hf 73	181 Ta 74	184 W 75	186 Rc 76	190 Os 77	192 Ir 78	195 Pt 79	197 Au 80	201 Hg 81	204 Tl 82	207 Pb 83	209 Bi 84	— Po 85	— At 86	— Rn				
— Fr 87	— Ra 88	Ac to Lw																			

139 La 57	140 Ce 58	141 Pt 59	144 Nd 60	— Pm 61	150 Sm 62	152 Eu 63	157 Gd 64	159 Tb 65	163 Dy 66	165 Ho 67	167 Er 68	169 Tm 69	173 Yb 70	175 Lu 71		
— Ac 89	— Th 90	— Pa 91	— U 92	— Np 93	— Pu 94	— Am 95	— Cm 96	— Bk 97	— Cf 98	— Es 99	— Fm 100	— Mv 101	— No 102	— Lw 103		

Keupayaan Piawai,**Kupel Elektrod****Keupayaan, V
Vs S.C.E**

A^+	$+ e^- \rightleftharpoons$	Ag	+0.7991
Pb^{2+}	$+ 2e^- \rightleftharpoons$	Pb	-0.126
$AgCl$	$+ e^- \rightleftharpoons$	Ag + Cl^-	0.222
Mg^{2+}	$+ 2e^- \rightleftharpoons$	Mg	-2.37
Zn^{2+}	$+ 2e^- \rightleftharpoons$	Zn	-0.763
$Hg_2Cl_2(s)$	$+ 2e^- \rightleftharpoons$	$2Hg(p) + 2Cl^-$	+0.244

Persamaan-persamaan Elektrokimia

$$-J_o(x, t) = \frac{D}{\partial x} \frac{\partial C_o(x, t)}{\partial x}$$

$$\left[\frac{\partial C(x, t)}{\partial t} \right]_x = \frac{D}{\partial x^2} \left[\frac{\partial^2 C(x, t)}{\partial x^2} \right]_t$$

$$i_t = nFAD \left(\frac{\partial C}{\partial x} \right)_{x=o}$$

$$i_t = nFAC_o (D/\pi t)^{1/2}$$

$$i_{net} = nFAK_{s,h} \left[C_o e^{-\alpha n f (E - E^{o'})/RT} - C_R e^{(1-\alpha)nF(E - E^{o'})/RT} \right]$$

$$E = E^{o'} \pm \frac{RT}{nF} \ln a_m^{n+}$$

$$E_{obs} = K \pm \frac{0.0591}{n} pM$$

$$\Delta E = S \log \left(\frac{C_o + C\Delta}{C_o} \right)$$